

Slavíme. Ale víme proč? Výzkum přibližuje, jak Češi vnímají svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje

1.7.2025 - | PROTEXT

Průzkum na reprezentativním vzorku dospělých Čechů odhalil, jak lidé vnímají význam svátku i osobnosti Cyrila a Metoděje. Povědomí o těchto klíčových postavách našich dějin je překvapivě vysoké, ačkoliv se liší v detailech napříč generacemi i úrovní vzdělání.

Většina Čechů spojuje svátek Cyrila a Metoděje především s příchodem křesťanství na naše území. Téměř 70 % dotázaných vnímá 5. červenec jako připomínku chvíle, kdy k nám přišla víra a s ní i nový kulturní směr. Více než polovina lidí (55,5 %) si zároveň vybavuje i to, že bratři ze Soluně přinesli písmo pro slovanské národy. Téměř každý druhý Čech (45,3 %) pak vnímá svátek jako den, kdy si připomínáme dva výjimečné misionáře, kteří změnili běh našich dějin – nejen duchovně, ale i společensky. Jen 7,2 % respondentů nevědělo, co tento svátek znamená.

Je oslava stále aktuální i pro současnou společnost?

Převážná část oslovených si myslí, že má hlubší význam i dnes, liší se však důrazem na obsah svátku. 43,4 % dotázaných ho chápe jako oslavu křesťanských hodnot, zatímco 46,6 % v něm vidí především poctu vzdělanosti, jazyku a kulturním kořenům (34,6% vyzdvihuje vzdělanost, 12% respondentů písmo). Pouhých 4,3 % respondentů si myslí, že je oslava neaktuální a obsah již vyčpělý.

Hlavní odkaz Cyrila a Metoděje

Zajímavé zjištění přinesla také otázka, co Češi považují za hlavní odkaz Cyrila a Metoděje. Nejčastější odpověď zněla: šíření víry a duchovních hodnot. Tuto volbu označilo 62,1 % respondentů. Dalších 28,2 % dotázaných uvádí, že jejich vizí bylo vytvořit písmo, aby lidé mohli číst a psát v rodném jazyce. 8,7 % respondentů nevědělo. Je tedy zřejmé, že bratři ze Soluně i po více než tisíci letech zůstávají pro českou veřejnost silným symbolem.

O výzkumu

Výzkum, který je součástí iniciativy Věří celé Česko, vznikl s cílem lépe porozumět tomu, jak Češi vnímají víru, duchovní témata a postavy, jako jsou např. Cyril a Metoděj, sv. Václav nebo mistr Jan Hus.

Nezjišťuje jen vztah ke křesťanství a dalším, ale zaměřuje se na to, jaké hodnoty lidé považují za důležité, co pro ně znamená víra v širším slova smyslu a jakou roli hrají duchovní a kulturní tradice v každodenním životě.

Výsledky týkající se víry, spirituality, přesvědčení a pohledu na křesťanství budou zveřejněny 28. září 2025 – na svátek sv. Václava. Už nyní ale výzkum ukazuje, že duchovní témata jsou pro většinu české společnosti aktuální – ať už v prostředí náboženských komunit, nebo v osobní, symbolické či kulturní rovině mimo tradiční církevní rámce.

*Sběr dat v první etapě probíhal od dubna do června 2025 na reprezentativním vzorku 1 647 respondentů ze všech krajů České republiky, vybraných kvótním způsobem. Metodologie výzkumu vychází z kvantitativního přístupu a byla postavena na dotazníkovém šetření formou osobního

rozhovoru (face-to-face) mezi tazatelem a respondentem, s využitím techniky CAPI (elektronický dotazník). Díky kombinaci dostatečně velkého vzorku, jeho struktury a organizace sběru dat lze výsledky považovat za vysoce spolehlivé a reprezentativní. Data byla vyhodnocena společností AUGUR Consulting s.r.o.

Aktivity iniciativy Věří celé Česko

Projekt Věří celé Česko připravil kromě výzkumu také další aktivity, které propojují příběh věrozvěstů s dneškem:

Metodějská Cyrilinka - komiksová tramvaj v Praze

Netradiční tramvaj již více než dva měsíce brázdí ulicemi Prahy. Přibližuje s humorem i výzvou k zamyšlení příběh Cyrila a Metoděje formou komiksu. Cestující se mohou svézt zážitkovou tramvají na vybraných linkách pražské MHD až do 31. října 2025.

Mapa tramvaje: <https://mapa.pid.cz/?filter=9315&zoom=12.8&lon=14.3119&lat=50.0730>

Animovaný film: Cyril a Metoděj v tramvaji času

Výtvarné zpracování komiksové tramvaje Metodějská Cyrilinka vychází z krátkého animovaného filmu, který vznikl ve spolupráci se společností Film21. Snímek srozumitelně a s nadhledem představuje klíčové momenty života Cyrila a Metoděje, s cílem ukázat jejich odkaz jako stále živou inspiraci. Film je určen dětem i dospělým a je dostupný na webu www.vericelecesko.cz.

Vzdělávací aktivity: Cyril a Metoděj inspirují žáky k odpovědnosti za svět

V rámci iniciativy Věří celé Česko vznikl vzdělávací program pro základní školy, který žákům přibližuje odkaz Cyrila a Metoděje ve třech symbolických zastaveních – písmo, kultura a víra.

Cílem programu je vést děti k zamyšlení nad hodnotami, které tito věrozvěstové přinesli, a ukázat, jak jejich dědictví ovlivňuje i dnešní společnost. Tematické lekce a pracovní listy pomáhají žákům vnímat příběh Cyrila a Metoděje jako inspiraci k víře, poznání a odpovědnosti za svět kolem sebe. K dnešnímu dni se program uskutečnil již na bezmála padesáti školách po celé republice za účasti lektorského týmu iniciativy a bude pokračovat i v dalším školním roce.

Další informace a podklady

Rádi Vám zprostředkujeme rozhovory s iniciátory projektu, členy tvůrčího týmu či odborníky. Média a odborníci mohou na vyžádání získat také datové výstupy.

Více informací: www.vericelecesko.cz

<https://www.vericelecesko.cz/tiskovezpravy>

Zdroj: Věří celé Česko, 2025 | Graf: AUGUR Consulting s.r.o.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/slavime-ale-vime-proc-vyzkum-priblizuje-jak-cesi-vnimaji-s-vatek-verozvestu-cyrila-a-metodeje/2693422>